

Koniec kadencji - czas na podsumowanie

Kończy się kadencja Rady Powiatu Limanowskiego (2014-2018). Takie momenty to doskonały czas na podsumowania, refleksje i wyciąganie wniosków. Zaufanie mieszkańców powiatu oraz kapitał rozwojowy zapoczątkowany w poprzednich kadencjach rady pozwoliły na kontynuowanie wytyczonych kierunków dalszego rozwoju Powiatu Limanowskiego oraz podjęcie zdecydowanych działań zmierzających do poprawy życia społeczności lokalnej. Dlatego o krótkie podsumowanie działań w tym okresie prosimy Starostę Limanowskiego Jana Puchałę.

Dla mnie jako Starosty Limanowskiego istotne są wszystkie zadania realizowane na rzecz mieszkańców naszego powiatu. A dzięki wypracowanym porozumieniom koalicyjnym, wzorowej pracy Zarządu oraz przy poparciu zdecydowanej większości radnych powiatowych, podsumowując obecną kadencję mogę śmiało stwierdzić, że wykorzystaliśmy każdą szansę na pozyskanie dodatkowych środków na modernizację dróg, obiektów, a także na realizację wielu znaczących dla mieszkańców - programów i przedsięwzięć. Poniżej przedstawiam Państwu przedsięwzięcia, które zrealizowaliśmy w mijającej kadencji.

Sprawne funkcjonowanie urzędu oraz kompetentna i szybka obsługa klientów, zawsze było dla mnie jednym z ważniejszych elementów, bo właśnie to przekłada się na coraz większą liczbę zadowolonych klientów. Dlatego ciągle podejmujemy działania zmierzające do zwiększenia efektywności czasu pracy, np. w Wydziale Budownictwa i Architektury znacznie skrócono termin załatwiania spraw. W sprawach, gdzie wnioski są kompletne i nie wymagają uzupełnienia czas załatwiania sprawy udało się zmniejszyć do niezbędnego minimum (często jest to zaledwie kilka dni, podczas gdy ustawa przewiduje nawet 65 dniowy okres załatwiania sprawy). Natomiast w Wydziale Geodezji, Kartografii i Katastru wprowadzona została możliwość zgłaszania prac geodezyjnych i kartograficznych przez internet, pozwala to geodetom na dokonanie zgłoszenia bez konieczności odwiedzenia Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej. Część dokumentów udostępniana jest w postaci elektronicznej co w sposób zdecydowany skraca termin załatwienia sprawy.

W ciągu ostatnich czterech lat pracy, **kwota inwestycji zrealizowanych przez Powiat Limanowski w latach 2015-2018, to ponad 119 mln zł z czego prawie 64 mln zł**, powiat pozyskał z różnych źródeł zewnętrznych!

Aktualnie jesteśmy w trakcie realizacji projektu pod nazwą „**E-usługi w informacji przestrzennej Powiatu Limanowskiego**” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020. Wartość projektu to **ponad 9 mln zł**, a poziom dofinansowania wynosić będzie ponad 8,2 mln zł - co stanowi 90% wartości zadania. Realizacja tego programu pozwoli na scyfryzowanie wszystkich dokumentów geodezyjnych znajdujących się w zasobie oraz stworzenie cyfrowych map ewidencyjnych oraz zasadniczych dla całych gmin: Mszana Dolna, Laskowa oraz Dobra. Należy również podkreślić że dla usprawnienia i wygody klientów w Urzędzie wprowadzone zostały płatności elektroniczne.

Powiat Limanowski realizuje projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich pn.: „E-usługi w informacji przestrzennej Powiatu Limanowskiego”

Celem projektu jest: rozwój cyfrowych rejestrów publicznych, oraz narzędzi informatycznych do ich przeglądania

Dofinansowanie projektu z UE: 8 255 161,94 PLN

MAŁOPOLSKA

www.mapadotacji.gov.pl

Infrastruktura drogowa

W zakresie poprawy infrastruktury drogowej, dzięki skutecznym działaniom i współpracy Zarządu, Rady Powiatu Limanowskiego i Powiatowego Zarządu Dróg w Limanowej, udało się zmodernizować kolejne kilometry dróg powiatowych, chodników, przebudować uszkodzone mosty i zabezpieczyć pobocza. Realizacja tych zadań w znacznym stopniu wpłynęła na usprawnienie ruchu drogowego, ale przede wszystkim na poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego w szczególności pieszych. **Łączny koszt wykonanych inwestycji to ponad 92 mln zł, z czego**, co należy wyraźnie podkreślić 50 % czyli ponad 46 mln zł pozyskaliśmy ze środków zewnętrznych.

Ogólna długość dróg powiatowych wynosi 267 km, w ramach których zlokalizowanych jest **78 obiektów mostowych**, a w ciągach dróg powiatowych **120 km chodników i 130 przejść dla pieszych**.

Ogółem w latach 2015-2018 zostało wykonanych:

- 24 km nowej nawierzchni bitumicznej
- 39 km wykonanie chodników w ramach inicjatyw samorządowych z gminami z relacji 50/50
- 16 sztuk - przebudowa i rozbudowa obiektów mostowych
- 2 sztuki - wykonanie zabezpieczeń obiektów mostowych
- 9 sztuk zabezpieczenia uszkodzonych korpusów drogowych po powodzi
- 3 sztuki przebudowa skrzyżowań na ronda (ul. Z. Augusta - 2 szt, Jodłownik - 1 sztuka)
- 3 sztuki przebudowa przepustów drogowych na tzw. ramowe

Obecna kadencja obejmująca lata 2015-2018 to także znaczne poniesione nakłady finansowe na dbałość i rozwój infrastruktury drogowej dla poprawy warunków komunikacyjnych i bezpieczeństwa na drogach powiatowych.

- Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych- Etap II - „Bezpieczeństwo-Dostępność - Rozwój” na lata 2012-2015 oraz Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 - 14 mln 920 tys. zł.
- rezerwy subwencji ogólnej budżetu państwa - 6 mln 841 tys. zł.
- środków usuwania skutków klęsk żywiołowych - ok 6, 5 mln. zł.
- środki jednostek samorządu terytorialnego (JST - Gmin) - 16 mln 211 tys. zł.
- środki unijne PROW - ponad 3 mln zł

Realizacja zadań z zakresu infrastruktury drogowej w znacznym stopniu wpłynęła na usprawnienie ruchu drogowego, ale przede wszystkim na poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego w szczególności pieszych.

Bezpieczeństwo i porządek publiczny

Dbając o bezpieczeństwo mieszkańców w naszym regionie, corocznie **udzielamy wsparcia finansowego w wysokości 100 tys. zł - Komendzie Powiatowej Policji i Państwowej Straży Pożarnej w Limanowej**. W ostatnich latach dofinansowaliśmy zakup 2 samochodów dla limanowskiej policji, przekazaliśmy 1000 testerów trzeźwości i 2 alkomaty mobilne. Powiatowa straż, otrzymała dofinansowanie do zakupu samochodu terenowego oraz sprzętu wysokościowego. Wsparciem finansowym obejmujemy również ochotnicze straże pożarne z terenu naszego powiatu.

Warto dodać, że **Powiat Limanowski przez ostatnie 4 lata realizuje projekt - Bezpieczny Powiat Limanowski w ramach rządowego programu „Razem bezpieczniej” im. Władysława Stasiaka**. Projekt ma na celu edukację dzieci i młodzieży z terenu powiatu limanowskiego w zakresie kształtowania bezpiecznych zachowań. Projekt zakładał również upowszechnianie podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy. Efektem jest wzrost poziomu bezpieczeństwa wśród mieszkańców Powiatu Limanowskiego.

W trakcie trwania projektu przekazano ponad 14 tys. odbłaskowych gadżetów dla dzieci i młodzieży ze szkół na terenie powiatu limanowskiego. W 25 prelekcjach na temat bezpieczeństwa, prowadzonych przez członków Auto Moto Klubu Limanowa wzięło udział ponad 2 tysiące uczniów. Uczniowie szkół średnich mogli również nabyć cenną wiedzę od specjalistów w terapii uzależnień w zakresie skutków stosowania substancji psychoaktywnych, oraz cyberprzemocy wśród młodzieży.

W ramach projektu zakupione zostały trzy alkomaty zewnętrzne dla komisariatów policji w Limanowej Mszanie Dolna i Tymbarku, 2 defibrylatory AED na wyposażenie Powiatowego Centrum Informacji Turystycznej w Limanowej oraz dla szkoły, wyposażenie ratownicze dla Pływalni Limanowskiej. Projekt był realizowany w latach 2015-2017. **Całkowity koszt przedsięwzięcia przez okres 3 lat wyniósł 300 tys. zł. Poziom dofinansowania projektu wyniósł 80%.**

Edukacja

Powiat Limanowski przykłada wielką wagę do warunków nauczania i dba o infrastrukturę oraz doposażenie szkół ponadgimnazjalnych. **W latach 2015-2017 na sprzęt i pomoce naukowe wydano blisko 2,2 mln zł.** Stale odnawiamy i rozbudowujemy nasze obiekty oświatowe, w minionych 3 latach wydatkowano na ten cel blisko **10 mln zł.**

Stale odnawiamy i rozbudowujemy nasze obiekty oświatowe. W grudniu 2017 roku zakończyła się **budowa hali sportowej przy Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Limanowej.** Koszt realizacji inwestycji to **4,8 mln zł z czego ok.1,1 mln** stanowiło dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

Kolejną inwestycją była - **Rozbiórka istniejącej oraz budowa nowej części budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Dobrej.** Koszt inwestycji to **3,1 mln zł**, z czego 1/3 kwoty pochodzi ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących w dyspozycji Województwa Małopolskiego. Zakończyła się realizacja II etapu prac związanych z budową nowej części placówki, której zadaniem jest przygotowanie uczniów z różnym stopniem niepełnosprawności do uczestnictwa w życiu społecznym. Etap II obejmował budowę budynku (z wyłączeniem fundamentów), w którym mieści się m.in. sala gimnastyczna, salka do ćwiczeń korekcyjnych oraz świetlica.

Nasze szkoły utrzymują wysoki poziom kształcenia. Zdawalność matur i egzaminów zawodowych jest wyższa od średniej wojewódzkiej oraz krajowej. W latach 2015-2018 r. nasza młodzież zdobyła kilkadziesiąt tytułów laureatów i finalistów olimpiad i konkursów. Najzdolniejszą młodzież doceniamy poprzez przekazywanie stypendiów i nagród Starosty Limanowskiego. Na ten cel w ciągu ostatnich 4 lat przekazaliśmy **kwotę przekraczającą 500 tys. zł.** Dodatkowo w naszych szkołach w Limanowej i Mszanie Dolnej realizowany jest projekt pn. Małopolska Chmura Edukacyjna czyli nowoczesne nauczanie. Celem projektu jest wzrost kompetencji i postaw uczniów ze szczególnymi potrzebami, poprzez współpracę z małopolskimi uczelniami wyższymi, a także kształtowanie właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy. **Projekt o łącznej wartości ok. 750 tys. zł dofinansowany jest w 95% ze środków unijnych.** Okres realizacji projektu: 2016 r. - 2019 r.

W naszych założeniach inwestycyjnych skupiamy się również na edukacji ludzi młodych, przygotowaniu ich do przyszłego wykonywania zawodu na miarę potrzeb rynku pracy. Staramy się zapewnić im odpowiednią, na wysokim poziomie bazę dydaktyczną i infrastrukturę, czego doskonałym przykładem jest realizacja projektu mającego na celu - **poszerzenie oferty szkół prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne z terenu powiatu limanowskiego. Koszt realizacji projektu to ponad 5 mln. zł.** Projekt ten, swym zakresem obejmuje m.in. prace inwestycyjne polegające na rozbudowie warsztatów szkolnych w Limanowej i Mszanie Dolnej. W ramach projektu zostanie zakupiony specjalistyczny sprzęt do pracowni szkolnych, m.in. stacje lutownicze, podnośniki samochodowe, tokarki, spawarki, testery diagnostyczne, centrum obróbcze, a także meble, komputery, kamery cyfrowe, aparaty, wyposażenie gastronomiczne i inne pomoce dydaktyczne niezbędne do prowadzenia zajęć.

Ponadto Powiat Limanowski w latach 2017-2020 realizuje projekt pn. „**Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej Powiatu Limanowskiego**”. **Całkowita wartość projektu: 7 mln 215 tys. 540 zł**, wysokość kosztów kwalifikowanych: 6 mln 135 tys. 540 zł, a wysokość uzyskanego dofinansowania 3 mln 680 tys. 710 zł (co stanowi około 59,99% wydatków kwalifikowanych). Zakres rzeczowy projektu obejmuje głęboką modernizację obiektów użyteczności publicznej z terenu Powiatu Limanowskiego.

Rolnictwo i ochrona środowiska

Kwestie związane z ochroną środowiska i z rolnictwem, są dla nas bardzo ważne. Dlatego też przekazujemy gminom i miastom naszego powiatu dofinansowanie kosztów wywozu i przekazania do unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest. W ostatnich 4 latach zutylizowano 521 ton azbestu. Dodatkowo podejmujemy działania w zakresie edukacji, informacji i promocji w dziedzinie ekologii. To właśnie w tym celu organizujemy konkursy wiedzy o ochronie przyrody, wiosenne wycieczki dla młodzieży, warsztaty ekologiczne, ale też konferencje i szkolenia dla nauczycieli. Ponadto organizujemy akcje sadzenia drzew ze szkołami, od 2015 roku posadziliśmy ok. 1400 drzew. Wymienione działania koordynuje Powiatowe Centrum Ekologiczne.

Przedsiębiorczość i aktywizacja osób bezrobotnych

Małe i średnie przedsiębiorstwa są motorem rozwoju polskiej gospodarki. Dzięki środkom Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego na podjęcie działalności gospodarczej w latach 2015-2018 **powstało 1577 nowych przedsiębiorstw**. Przeznaczono **na ten cel ponad 30,7mln zł**. W ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, pracodawcy utworzyli blisko **850 nowych miejsc pracy**, na których zatrudnienie znalazło ponad 900 osób bezrobotnych. Na realizację tego zadania powiat pozyskał **ponad 15 mln zł**.

W ramach organizacji prac interwencyjnych zrefundowano pracodawcom częściowe koszty zatrudnienia to **ponad półtora tysiąca osób bezrobotnych**. Łącznie na to zadanie pozyskano w latach 2015 do 2018 **ponad 8 mln zł**. W latach 2016 do 2018r. pozyskano dodatkowo środki na aktywizację bezrobotnych do 30 roku życia w ramach tzw. refundacji 12/12 (przez okres 12 miesięcy refundacja i utrzymanie w zatrudnieniu bezrobotnego przez kolejne 12 m-cy) blisko 18,5mln zł. Dzięki tym środkom zatrudnienie znalazło ponad 850 młodych osób.

Na **aktywizację osób powyżej 50 roku życia** pozyskano **ponad 2 mln złotych**. Na refundowanych stanowiskach zatrudnienie znalazło ponad 200 osób powyżej 50 roku życia.

W latach 2015 do 2018 **ponad 2600 osób bezrobotnych skierowano do odbycia stażu**, dzięki czemu mogli nabyć praktyczne umiejętności do pracy na określonym stanowisku pracy. Na ten cel w ramach różnych programów i projektów realizowanych przez powiat pozyskano **blisko 18 mln zł**.

Z roku na rok wzrasta liczba zarówno pozyskiwanych środków jak i liczba aktywizowanych osób bezrobotnych. W 2015 roku pozyskano łącznie ponad 22,3 mln zł w roku 2017 o 10 mln więcej. W bieżącym roku pozyskano już ponad 23,7 mln zł w ramach których wsparcie uzyska ponad 2000 osób bezrobotnych. Powiat czyni starania o pozyskanie kolejnych blisko miliona zł ze środków rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację bezrobotnych.

Łącznie na finansowanie programów **na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową** osób bezrobotnych w latach 2015 – 2018 Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej pozyskał **blisko 106 mln**. Z tego miejsca pragnę poinformować, że podejmowane działania w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych przynosi wymierne efekty w postaci spadku bezrobocia do najniższego w historii powiatu poziomu. W roku 2015 zarejestrowanych było ponad 7,5 tysiąca bezrobotnych. Do końca 2017 roku liczba ta zmniejszyła się do 4607 osób a na koniec lipca 2018 roku wyniosła 4231 osób.

Według ostatnich danych GUS stopa bezrobocia rejestrowanego na terenie powiatu limanowskiego na koniec czerwca 2018 r. wyniosła 7,5% i spadła w stosunku do 2015 r. o ponad 6%.

W zakresie zdrowia i polityki społecznej

Duży nacisk kładziemy na dalsze podnoszenie standardu opieki medycznej w naszym powiecie. W ubiegłej kadencji poczyniliśmy starania o polepszenie komfortu młodych członków naszego społeczeństwa świadczą o tym – nowo wyremontowany blok porodowy, jak i oddział noworodkowy. Dlatego w obecnej kadencji skupiamy się na działaniach i inwestycjach, które są ważne dla naszych seniorów.

Zrealizowaliśmy projekt **„Dostosowanie Domów Pomocy Społecznej Powiatu Limanowskiego do potrzeb ich mieszkańców poprzez modernizację, zakup wyposażenia, profilaktykę oraz szkolenia.”** To nazwa projektu realizowanego przez powiat limanowski w 2015 i 2016 roku. Projektem objętych zostały trzy Domy Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Limanowskiego: DPS Limanowa, DPS Szczyrzyc i DPS Mszana Dolna.

Zakres prac związany był z pracami remontowymi (wymiana elewacji, posadzek, remont pomieszczeń, dachu, zagospodarowanie terenu). Zakupiono również meble do pokoi, niezbędny sprzęt rehabilitacyjny, przeszkolono personel placówek a mieszkańcy domów uczestniczyli terapiach grupowych kątem chorób nowotworowych oraz badania profilaktyczne dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Szczyrzycu. Koszt realizacji projektu to 2 mln 769 tys. 716 zł, z czego aż 80% tej kwoty pozyskaliśmy ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego. czego **dofinansowanie stanowi kwotę 2 mln 215 tys. 773 zł, natomiast wkład własny 553 tys. 943 zł**

Dużym zainteresowaniem cieszy się uruchomiona w 2015 roku, darmowa Powiatowa Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego i Ortopedycznego prowadzona jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej. W ramach

tego zadania zaangażowanych zostało **prawie 65 tys. zł środków własnych** Powiatu Limanowskiego. Ze sprzętu, m.in. łóżek pielęgnacyjnych, wózków inwalidzkich, koncentratora tlenu, balkoników, kul, czy np. materacy w obecnej kadencji skorzystało **już 285 osób**.

Ponadto warto przypomnieć że Powiat Limanowski **pozyskał 7 samochodów** - 5 dla DPS-ów i 2 samochody dla Warsztatów terapii zajęciowej w Tymbarku - łączny koszt to **prawie 780 tys. zł** z czego dofinansowanie wynosi prawie 554 tys. zł

W obecnej kadencji wyremontowany został **szpitalny oddział ratunkowy** - Całkowita wartość zrealizowanego projektu wyniosła **1 mln 142 tys. zł** z czego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i środowisko dofinansowane zostało 569 tys. zł. Powiat Limanowski przekazał 400 tys. zł, a pozostała kwota to środki własne Szpitala. W ramach tego projektu Szpital zakupił m.in. nowoczesny aparat cyfrowy RTG z detektorami, nowy stół operacyjno-zabiegowy oraz analizator immunologiczny.

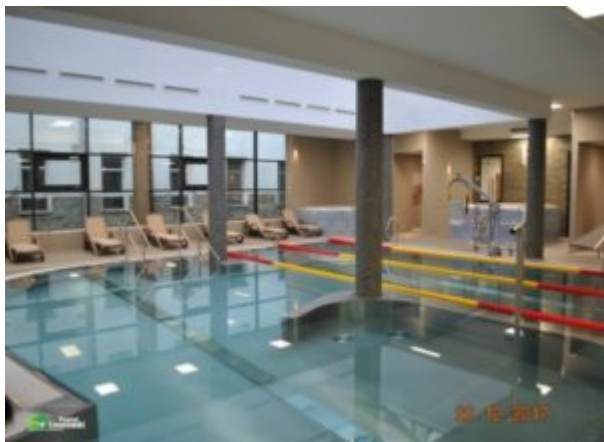
Natomiast w roku bieżącym 2018 - Szpital Powiatowy w Limanowej otrzymał dofinansowanie z RPO w kwocie 7,2 mln dla projektu pn. „**Utworzenie centrum leczenia chorób osób w podeszłym wieku - Oddziału Geriatrycznego w Szpitalu Powiatowym w Limanowej im. Miłosierdzia Bożego**”. W wyniku utworzenia „Limanowskiego Centrum leczenia chorób osób w podeszłym wieku” przeprowadzona będzie m.in. nadbudowa segmentu bloku operacyjnego o 2 kondygnacje. W nowej części znajdować się będą pomieszczenia oddziału geriatry i poradni geriatrycznej. Dodatkowo planowany również zakup specjalistycznego sprzętu, tworzącego niezbędne wyposażenie nowego oddziału. W ramach projektu planowane jest także stworzenie sali gimnastycznej i sali fizykoterapeutycznej kinezyterapii. Diagnostyka osób korzystających z nowego oddziału odbywać się będzie w istniejących już pracowniach i poradniach limanowskiego szpitala.

Dlatego też, bardzo się cieszę że Dyrekcja Szpitala Powiatowego w Limanowej poczyniła starania i uzyskała Certyfikat Akredytacyjny Ministra Zdrowia. Dokument ten stanowi potwierdzenie spełniania przez Szpital Powiatowy w Limanowej standardów jakości, będących jednym z głównych atrybutów wartości danej instytucji. Ten niewątpliwый sukces jest rezultatem ciężkiej pracy zarówno dyrekcji jak i pracowników Szpitala Powiatowego w Limanowej. Uzyskany certyfikat potwierdza, że w zakresie prowadzonych działań szpital gwarantuje najwyższą jakość.

W grudniu 2015 r. szpital pozyskał **ambulans sanitarny** z napędem na 4 koła za **kwotę 291 tys. zł**. Zakup został dofinansowany przez powiat kwotą 15 tys. zł., natomiast w roku 2016 - Zakupiony został **zestaw do badań oddechowych** - koszt **ok 30 tys. zł/**

W grudniu 2017 roku zakończyliśmy **budowę Zakładu Przyrodoleczniczego - I Etapu budowy Centrum Rekreacji i Balneologii na bazie wód geotermalnych**. Zadanie jest finansowane jest ze środków Powiatu Limanowskiego - **12 mln. zł**. Inwestycja obejmuje budowę części nowych obiektów i przebudowę istniejącego budynku Domu Wczasów Dziecięcych. Zakład Przyrodoleczniczy połączony jest z istniejącym budynkiem domu wczasów oraz częścią hotelową realizowaną w

ramach II etapu. Jest to ważna dla powiatu inwestycja, która zdecydowanie podniesie jego atrakcyjność. Etap I obejmuje budowę budynku zakładu przyrodoleczniczego wraz z infrastrukturą techniczną niezbędną do jego funkcjonowania. W ramach wybudowanego budynku zakładu przyrodoleczniczego wyodrębnione będą dwie strefy: basenowa i profilaktyki zdrowia. Strefa basenowa obejmować będzie basen rekreacyjny wyposażony w hydromasaż ścienny, ławeczkę powietrzną, tryskacze, gejzery powietrzne, wanny hydromasażowe, bicze wodne, zespół saun (fińską i infrared). W strefie profilaktyki zdrowia znajdować się będą pomieszczenia do hydroterapii, zawijań borowinowych, pokoje masażu, gabinet krioterapii miejscowej, gabinet inhalacji, pomieszczenia fizykoterapii, kriokomora, salka do ćwiczeń – kinezyterapia

Z dniem 1 maja 2015 r. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Limanowej został włączony w strukturę organizacyjną Starostwa Powiatowego w Limanowej. Zarząd Powiatu systematycznie wspiera działalność powiatowego zespołu i znacząco partycypuje finansowo w realizacji jego zadań. Wejście w strukturę organizacyjną Starostwa pozwoliło na zmniejszenie części kosztów funkcjonowania Zespołu poprzez przejęcie obsługi finansowo-księgowej, w części obsługi administracyjnej, użytkowania pomieszczeń i korzystania z mediów. Dzięki pełnemu zabezpieczeniu finansowemu w latach 2015 - 2016, zarówno ze strony Zarządu Powiatu jak i Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, możliwym było po raz pierwszy wyremontowanie dwóch pomieszczeń obsługi administracyjnej Zespołu w siedzibie Starostwa, jak również konieczne ich doposażenie. Skład Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Limanowej poszerza się o nowych specjalistów. Członkowie Zespołu systematycznie podnoszą kwalifikacje orzecznicze zarówno na poziomie wojewódzkim jak również na szkoleniach i egzaminach organizowanych przez Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie.

Turystyka

Według badań prowadzonych przez Województwo Małopolskie przyjeżdża do nas coraz więcej turystów, a to oznacza, że Powiat Limanowski staje się popularnym miejscem odwiedzin, zarówno wśród osób z Polski, jak i z zagranicy. Statystyki prowadzone przez Powiatowe Centrum Informacji Turystycznej w Limanowej działającego od 2011 roku w ramach Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej wyraźnie pokazują, że z roku na rok odwiedza nas coraz większa liczba turystów. Łącznie w 2015, 2016 i 2017 r **PCIT odwiedziło prawie 36 tys. turystów** z czego około 10 % to goście zagraniczni. Wynika to w głównej mierze z faktu, że podejmujemy szereg działań, mających na celu poszerzenie oferty turystycznej powiatu m.in. poprzez budowę Powiatowego Centrum Informacji Turystycznej, krytej Pływalni w Limanowej, budowę tras rekreacyjno - sportowych w rejonie góry Mogielica.

Ciągle podejmujemy działania zmierzające do podniesienia atrakcyjności Pływalni Limanowskiej. Dzięki realizacji założonych celów, poprawie uległa infrastruktura obiektu a także zwiększono obłożenie pływalni. Zmierzając do poprawy rentowności, w partnerstwie Miasta Limanowa poszukujemy dodatkowych możliwości finansowania zakupu nowoczesnych urządzeń zmniejszających koszty obsługi obiektu, a także zwiększenia atrakcji szczególnie dla najmłodszych klientów. Warto dodać, że w 2017 roku pływalnię odwiedziła rekordowa ilość klientów - ponad 200 tys. osób (**łącznie w ostatnich czterech latach dwóch latach to ok 700 tys. osób**)

W zakresie turystyki oprócz wielu realizowanych przedsięwzięć promocyjnych Powiat realizuje swoje zadania zarówno poprzez projekty a także stałą współpracę ze stowarzyszeniami.

Cyfrowe dziedzictwo Powiatu Limanowskiego i Dolnego Kubina - to projekt który zakłada stworzenie interaktywnych ławeczek turystycznych zlokalizowanych na terenie Powiatu Limanowskiego oraz Dolnego Kubina z interaktywnym panelem dodatkowym prezentującym atrakcje turystyczne Powiatu Limanowskiego i Dolnego Kubina, wykonanie rozbudowanej aplikacji mobilnej zawierającej prezentację atrakcji turystycznych, prezentację szlaków turystycznych, prezentację twórców rzemiosła i innych artystów, prezentację produktów lokalnych. **Wartość projektu to 225 tys. 500 zł**, z czego dofinansowanie stanowi 90%

Wykonane zostały także questy turystyczne - zagadki turystyczne po Powiecie Limanowskim i Dolnym Kubinie w formie interaktywnej gry terenowej. Zamontowano także beacons w Powiecie Limanowskim i Dolnym Kubinie - innowacyjne nadajniki przy atrakcjach turystycznych za pośrednictwem których przy pomocy systemu Bluetooth będą rozsyłane przez stworzoną aplikację treści turystyczne do turystów przebywających w Powiecie Limanowskim i Dolnym Kubinie. Zakupiono wirtualne okulary do odtwarzania wirtualnych treści turystycznych, w tym panoram sferycznych, wirtualnych spacerów. Materiały te będą wykorzystywane w działalności promocyjnej Powiatu Limanowskiego. W ramach projektu powstanie także stanowisko do wirtualnej przestrzeni

Kolejnym ważnym projektem jest - **Rozbudowa szlaków wielofunkcyjnych wokół Góry Mogielica i szlaków łącznikowych w Gminach Limanowa, Słupnice, Kamienica i Mieście Limanowa wraz z ich połączeniem z trasą główną VeloDunajec**". Wartość dofinansowanego projektu to **ponad 6 mln zł**. Poziom dofinansowania 65%, czyli ponad 3 mln. 736 tys. zł

Projekt zakłada realizację nowych tras rowerowych i szlaków pieszych o długości ok 25 km oraz odnowienie istniejących szlaków poprzez ich oznakowanie na odcinku 16 km. W ramach projektu powstaną miejsca postojowe, zaplecza informacyjno-sanitarne, parkingi w Gminach Słupnice, Kamienica, Mieście Limanowa oraz w Gminie Limanowa, które zostaną wyposażone w altany / wiaty, stanowiska dla rowerów, kosze na śmieci i tablice informacyjne. Ponadto planowane są udogodnienia dla osób niepełnosprawnych poprzez zakup 20 audioprzewodników do istniejących wypożyczalni na trasach wokół Góry Mogielica. Aby monitorować ruch turystycznych na powstałych trasach planowany jest także montaż innowacyjnych pętli do pomiaru ruchu turystycznego w miejscowościach Kamienica, Limanowa, Stara Wieś oraz Słupnice.

Projekt będzie promowany za pośrednictwem wyprodukowanych materiałów promocyjnych map turystycznych ze szlakami rowerowymi i pieszymi oraz przewodników turystycznych w nakładzie po 5 tys. sztuk. Powstanie także portal informacyjny oraz aplikacja na system Android i iOS prezentująca nowopowstałe szlaki turystyczne.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Powiat corocznie opracowuje **Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego** na dany rok, konsultując go uprzednio z organizacjami pozarządowymi z terenu powiatu limanowskiego oraz merytorycznymi Komisjami Rady Powiatu Limanowskiego. W ostatnich 4 latach /2014-2018/ - Powiat Limanowski udzielił wsparcia finansowego na realizację zadań publicznych dla stowarzyszeń z terenu powiatu limanowskiego na kwotę **ponad 4 mln zł.**

Kultura

Warto przypomnieć że Powiat limanowski powierzył Miejskiej Bibliotece Publicznej w Limanowej, prowadzenie Powiatowej Biblioteki Publicznej. W ramach realizacji tego zadania w latach 2014-2018 przekazaliśmy kwotę prawie 360 tys. zł. Biblioteka w ramach realizowanych działań organizuje konkursy, sprawuje merytoryczny nadzór i świadczy pomoc w formie instruktażu dla wszystkich bibliotek gminnych działających w Powiecie Limanowskim.

Dodatkowo zgodnie z naszą decyzją Zarządu i Rady Powiatu opracowane zostały w roku 2014 zasady udzielania **dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze Powiatu Limanowskiego**. Na podstawie złożonych wniosków przyznano właścicielom 22 obiektów zabytkowych znajdującym się na terenie powiatu limanowskiego na łączną **kwotę 431 tys. zł.**

Zadłużenie Powiatu do końca okresu spłaty wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 wynosiło **60 mln 700 tys. 923 zł**, co stanowiło 48,59% do dochodów budżetowych wykonanych. Wg danych wynikających z WPF na dzień 31 grudnia 2017, zgodnie z art. 234 uofp wskaźnik zadłużenia wynosił **6,94% (przy dopuszczalnym 8,64 %)**

Szanowni Państwo,

Dobiega końca kolejna kadencja, która była dla nas wszystkich czasem wyzwania. Dzięki ciężkiej ale skutecznej pracy Zarządu i Rady Powiatu, minione cztery lata należy uznać za udane. Zrealizowaliśmy wiele przedsięwzięć, które wpłynęły na poprawę bezpieczeństwa, infrastruktury drogowej, jak również na podniesienie standardów opieki zdrowotnej, szkolnictwa na terenie Powiatu Limanowskiego.

Chciałbym podziękować Zarządowi i Radzie Powiatu za wsparcie moich pomysłów, pracownikom Starostwa Powiatowego jak również jednostek organizacyjnych za codzienną pracę i osobiste zaangażowanie, a mieszkańcom naszego pięknego Powiatu Limanowskiego za cenne uwagi.

*Jan Puchała
Starosta Limanowski*